

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
ELEKTROS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos pirmininko pavaduotojas
Renatas Pocius
Tarybos pirmininkė
Inga Žilienė

2020-11-16

**PAŽYMA
DĖL ELEKTROS ENERGIJOS REZERVINĖS GALIOS UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ
KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ 2021 METAMS NUSTATYMO**

2020 m. lapkričio 16 d. Nr. O5E-1014
Vilnius

1. Bendrosios nuostatos

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 18 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, 65, 66 straipsniais ir 67 straipsnio 1 dalimi, Rinkų tyrimo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės energetikos ir kainų komisijos (toliau – Komisija) 2012 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. O3-135 „Dėl Rinkų tyrimo taisyklių patvirtinimo“, Komisija 2019 m. vasario 8 d. nutarimo Nr. O3E-41 „Dėl Elektros energijos rezervinės galios paslaugų rinkų tyrimo rezultatų“ (toliau – Nutarimas) 4 punktu, pripažino:

1. „Lietuvos energijos gamyba“, AB (dabar AB „Ignitis gamyba“, toliau – Bendrovė) didelę įtaką turinčiu asmeniu:

1.1. antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo rinkos Lietuvos geografinėje aprėptyje;

1.2. tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto įtampų valdymui 330 kV perdavimo tinkle ir antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos rinkoje;

1.3. tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos rinkoje, atsižvelgiant į tai, kad tai vienintelis ūkio subjektas, kuris pagal savo turimą galią, gali užtikrinti visą elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus poreikį šiai paslaugai teikti.

2. AB „ORLEN Lietuva“ didelę įtaką turinčiu asmeniu tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos rinkoje Nutarimo 3.3.11 papunktyje¹ nurodytu atveju.

¹ Tuo atveju, kai iki tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos aukciono pradžios, elektros energijos perdavimo sistemos operatorius paskelbia, kad bus užsakomi papildomi izoliuoto darbo paslaugą galinčių teikti elektros energijos gamintojų pajėgumai, o izoliuoto darbo paslaugos kainos teisės aktų nustatyta tvarka nebūtų reguliuojamos arba teisės aktų nustatyta tvarka izoliuoto darbo paslaugos kainos būtų grįstos visišku izoliuoto darbo paslaugos sąnaudų padengimu, ir šių paslaugų teikimui būtų reikalingi visų gamintojų, galinčių teikti tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, ir izoliuoto darbo paslaugas, pajėgumai, ūkio subjektai Bendrovė, AB, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Panevėžio energija“, UAB Kauno termofikacijos elektrinė dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo turi galimybes nustatyti nepagrįstas (pernelyg dideles) kainas tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos rinkoje.

3. AB „Panevėžio energija“ didelę įtaką turinčiu asmeniu tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos rinkoje Nutarimo 3.3.11 papunktyje nurodytu atveju.

4. UAB Kauno termofikacijos elektrinę didelę įtaką turinčiu asmeniu tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugos rinkoje Nutarimo 3.3.11 papunktyje nurodytu atveju.

Nutarimo 6 punktu Taryba nutarė nustatyti šių elektros energijos rezervinės galios paslaugų kainų viršutines ribas Elektros energijos kainos ir rezervinės galios paslaugų kainų užtikrinimo metodikoje, patvirtintoje Tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), nustatyta tvarka:

1. Bendrovei šioms paslaugoms:

1.1. antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo;

1.2. tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto įtampų valdymui 330 kV perdavimo tinkle ir antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui;

1.3. tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, Komisijai informavus apie Nutarimo 3.3.10 papunktyje nurodytos aplinkybės atsiradimą.

2. Esant Nutarimo 3.3.11 papunktyje nurodytai aplinkybei Bendrovės, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Panevėžio energija“, UAB Kauno termofikacijos elektrinės tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, paslaugai.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 66 straipsnio 3 dalimi, asmuo laikomas turinčiu didelę įtaką elektros energijos rinkoje, kai, atlikus rinkos tyrimą, tai yra nustatyta Tarybos sprendimu, ir laikomas tokiu tol, kol kito rinkos tyrimo metu Tarybos sprendimu nenustatoma, kad šis asmuo didelės įtakos elektros energijos rinkoje neturi. Analogiška nuostata taip pat yra įtvirtinta ir Rinkų tyrimo taisyklių, patvirtintų Komisijos 2012 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. O3-135 „Dėl Rinkų tyrimo taisyklių patvirtinimo“, 32 punkte.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2020 m. rugsėjo 14 d. LITGRID AB viešai paskelbė, kad siekiant 2021 metams užsitikrinti 527 MW apimties tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos tiekimą, organizuoja tretinio aktyviosios galios rezervo aukcioną (toliau – Aukcionas) ir kviečia Lietuvos elektros energijos gamintojus nuo šių metų rugsėjo 24 d. 8:00 val. iki šių metų rugsėjo 29 d. 12:00 val. pateikti Aukciono pasiūlymus, vadovaujantis Aukciono reglamento² nuostatomis.

Taip pat 2020 m. rugsėjo 25 d. LITGRID AB viešai paskelbė³ (toliau – Pranešimas), kad LITGRID AB siekdama užtikrinti izoliuotos elektros energetikos sistemos darbą, planuoja, kad 2021 m. reikės 1118 MW elektros energijos gamybos įrenginių prieinamumo apimčių, t. y. elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti yra reikalingi visi gamintojai, galintys teikti tretinį aktyviosios galios rezervo ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas.

Pažymėtina, kad Taryba, 2020 m. spalio 5 d. raštu Nr. R2-(E)-5312 informavo Bendrovę ir 2020 m. spalio 5 d. raštu Nr. R2-(E)-5314 informavo AB „ORLEN Lietuva“, AB „Panevėžio energija“, UAB Kauno termofikacijos elektrinę, kad atsižvelgiant į tai, kad minėti asmenys pagal Aukciono reglamento 4.1 papunktį Aukciono pasiūlymą bei Aukciono reglamento 4.13 –

² https://www.litgrid.eu/uploads/files/dir553/dir27/dir1/17_0.php

³ <https://www.litgrid.eu/index.php/naujienos/naujienos/del-izoliuotos-elektros-energetikos-sistemos-darbo-paslaugos-uztikrinimo-2021-metams/31237>

4.15 papunkčiuose nurodytus dokumentus galėjo teikti iki pranešime nurodyto pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, t. y. iki 2020 m. rugsėjo 29 d., ir į tai, kad informacija apie reikalingas izoliuotos elektros energetikos sistemos darbui užtikrinti elektros energijos gamybos įrenginių apimtis buvo paskelbta viešai 2020 m. rugsėjo 25 d., Nutarimo 3.3.11 papunkčio aplinkybės yra susiformavusios.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei atsižvelgiant į Komisijos Nutarimo 4.2, 4.3 bei 4.4 ir 3.3.11 papunkčius, kuriuose reglamentuota, jog, tuo atveju, kai iki tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos aukciono pradžios, elektros energijos perdavimo sistemos operatorius paskelbia, kad bus užsakomi papildomi izoliuoto darbo paslaugą galinčių teikti elektros energijos gamintojų pajėgumai, o izoliuoto darbo paslaugos kainos teisės aktų nustatyta tvarka nebūtų reguliuojamos arba teisės aktų nustatyta tvarka izoliuoto darbo paslaugos kainos būtų grįstos visišku izoliuoto darbo paslaugos sąnaudų padengimu, ir šių paslaugų teikimui būtų reikalingi visų gamintojų, galinčių teikti tretinio aktyviosios galios rezervo ir izoliuoto darbo paslaugas, pajėgumai, Bendrovė ir ūkio subjektai AB „ORLEN Lietuva“, AB „Panevėžio energija“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo turi galimybes nustatyti nepagrįstas (pernelyg didelės) kainas tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos rinkoje, Bendrovė, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Panevėžio energija“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė laikomi didelę įtaką turinčiais asmenimis tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugoje, ir jiems, vadovaujantis Nutarimo 6.2 papunkčiu ir Metodikos nuostatomis, nustatomos tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainų viršutinės ribos 2021 metams.

Tai pat pažymėtina, kad LITGRID AB 2020 m. rugpjūčio 18 d. raštu Nr. 20SD-2439 (toliau – Raštas) pateikė informaciją, reikalingą 2021 m. elektros energijos sisteminių paslaugų kainai nustatyti, tame tarpe ir prognozuojamą antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo poreikį 2021 metams, o 2020 m. spalio 6 d. raštu Nr. 20KONF-SD-177 (toliau – Raštas II) pateikė įvykusio tretinio aktyviosios galios rezervo aukciono preliminarinius rezultatus ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimui reikalingų įrenginių apimtis.

Bendrovė 2020 m. lapkričio 5 d. raštu Nr. SD-494 ir 2020 m. lapkričio 6 d. raštu Nr. SD-496 (toliau – Raštas III) pateikė rezervinės galios užtikrinimo, izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos paslaugų kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymo projektą. 2020 m. lapkričio 6 d. raštu reg. Nr. R1-15579 (toliau – Raštas IV) pateikė patikslintą informaciją dėl reguliuojamoms paslaugoms priskiriamos reguliuojamo turto vertės. Pažymėtina, kad Bendrovė dėl Rašte III nurodytų priežasčių dar nėra pateikusi auditoriaus patikrintų reguliuojamosios veiklos ataskaitų už 2019 m.

2. Elektros energijos rezervinės galios užtikrinimo paslaugų kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymas

LITGRID AB Raštu pateikė informaciją, reikalingą 2021 m. elektros energijos sisteminių paslaugų kainai nustatyti, t. y. prognozuojamą rezervo poreikį (MW per valandą) ir prognozuojamas patirti sąnaudas (EUR), o 2020 m. spalio 5 d. raštu Nr. 20SD-2855 patikslino pateiktą informaciją.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktu, Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2012 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, 2 punktu, Taryba 2020 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. O3E-996 „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos 2021 metams nustatymo“ nustatė elektros energijos sisteminių paslaugų kainą 2021 metams.

2.1. Antrinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslauga

LITGRID AB Rašte nurodyta, kad 2021 metais planuojama vidutiniškai užsakyti 390 MW/h antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo, nenurodant konkretaus šios rezervinės paslaugos teikėjo ir 2020 m. rugsėjo 14 d. LITGRID AB šią informaciją paskelbė viešai⁴ ir taip pat nurodė, kad antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo kiekis yra planuojamas metinis vidurkis, tikslios antrinio aktyviosios galios rezervo apimtys bus nustatomos kiekvienai valandai ir užsakomos diena prieš operatyvinę dieną vadovaujantis balansavimo paslaugų sutarties nuostatomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Nutarimo punktu Bendrovė pripažinta turinti didelę įtaką antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugų rinkoje, todėl Bendrovės padalinio Kruonio hidroakumuliacinei elektrinei (toliau – KHAE) yra nustatoma antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba 2021 m. Kadangi nėra galimybės tiksliai prognozuoti, kurią dalimi antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugą teiks kiti ūkio subjektai, vadovaujantis Metodikos 26.1¹ punktu, antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba nustatoma įvertinus perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekimas 2021 metais, t. y. 390 MW.

Bendrovė Raštu III pateikė visų KHAE agregatų, kurių bendra galia yra 900 MW, pastoviąsias sąnaudas, tačiau prašo, nustatant antrinio galios rezervo kainą 2021 m., užsakomai 390 MW/h antrinio avarinio galios rezervo paslaugos teikimo apimčiai, dėl KHAE agregatų technologinių apribojimų pilna apimtimi įvertinti dviejų KHAE agregatų (450 MW) pastoviąsias sąnaudas. Atsižvelgiant į tai, kad 2021 m. bus užsakoma 390 MW antrinio avarinio galios rezervo, kurio paslaugos teikimui nėra nurodomi konkretūs KHAE agregatai, kuriais bus teikiama paslauga, bei į tai, kad nustatant sisteminių paslaugų kainą 2021 metams, remiantis LITGRID AB Rašte pateikta informacija, jog antrinio avarinio galios rezervo paslaugos sąnaudos sisteminių paslaugų biudžete nustatytos, įvertinant 2020 metų šios sisteminės paslaugos biudžetą ir nustatymo principus bei siekiant Tarybos priimtų sprendimų tęstinumo bei atsižvelgiant į Tarybos priimtus sprendimus dėl KHAE investicijų, Elektros skyrius siūlo antrinio avarinio galios rezervo paslaugos sąnaudas ir kainą apskaičiuoti laikantis tokių pat principų kaip ir 2019–2020 metais, t. y. įvertinti visų KHAE agregatų sąnaudas ir įrengtąją galią, bei laikyti, kad maksimaliai 44,44 proc.⁵ KHAE sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, gali būti priskiriama reguliuojamai antrinio aktyviosios galios rezervo paslaugai 2021 m. teikti.

Siekiant palyginamumo dėl sąlyginai pastoviųjų sąnaudų apimties ir planuojamos dinamikos, 1 lentelėje pateikiamos bendros KHAE sąlyginai pastovios sąnaudos 2017–2021 m.

1 lentelė. KHAE sąlyginai pastovios sąnaudos 2017–2021 m., tūkst. EUR⁶

		2017 m. faktas (900 MW)	2018 m. nustatyta (900 MW)	2019 m. nustatyta (900 MW)	2020 m. nustatyta (900 MW)	2021 m. siūloma nustatyti	
						Bendrovės teikimas (900 MW)	Skyriaus teikimas (900 MW)
1.	Nusidėvėjimas ir amortizacija	3 636	3 891	4 002	4 106		
2.	Operacinės sąnaudos	2 170	2 805	2 726	2 830		
3.	Mokesčiai	1 079	1 079	1 070	1 080		

⁴ <https://www.litgrid.eu/index.php/naujienos/naujienos/aktyviosios-galios-rezervu-apimciu-nustatymas-2021-m/31225>

⁵ 400 MW / 900 MW * 100 % = 44,44 %

⁶ Galimi apvalinimo netikslumai.

4.	Bendros administracinės sąnaudos	475	667	752	925	<i>(konfidenciali informacija)</i>	
5.	Investicijų graža (5.1 * 5.2)/2	4 433	4 262	4 201	4 188		
5.1.	KHAE reguliuojamo turto vertė ataskaitinio laikotarpio y-1 gruodžio 31 d.	87 773	86 092	84 015	82 598		
5.2.	Investicijų gražos norma (WACC)	5,05%	4,95%	5,0%	5,07%	3,50%	3,50%
6.	Sąlyginai pastoviosios sąnaudos iš viso: (1.+ 2. + 3. + 4. + 5.)	11 793	12 704	12 751	13 129	<i>(konfidenciali informacija)</i>	

Vadovaujantis Metodikos 20 punktu ir Investicijų gražos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Investicijų gražos metodika) bei viešai skelbiamais⁷ elektros energetikos sektoriaus duomenimis investicijų gražos normai (WACC) skaičiuoti, Bendrovei apskaičiuota protingumo kriterijų atitinkanti investicijų gražos norma lygi 3,50 proc. Remiantis Metodikos 18 punktu, KHAE 2020 m. leistina investicijų graža apskaičiuojama, kaip reguliuojamos turto vertės (2020 m. gruodžio 31 d.) ir investicijų gražos normos sandauga.

Elektros skyriaus siūlomą nustatytą 2021 m. sąnaudų pokytis, lyginant su 2020 m. nustatytu sąnaudų lygiu, apskaičiuotu Elektros skyriaus 2019 m. lapkričio 15 d. pažymyje Nr. O5E-662 „Dėl elektros energijos rezervinės galios užtikrinimo paslaugų kainų viršutinių ribų 2020 metams nustatymo“, sąlygotas (*konfidenciali informacija*).

Taip pat pažymėtina, kad Bendrovė Raštu IV prašė Tarybos įvertinti per 2021 m. planuojamas įgyvendinti investicijas ir jų nusidėvėjimo sąnaudas. Elektros skyrius, nustatydamas reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertę, vadovaujasi Metodikos 19.2 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertė metais y lygi prie ataskaitinio laikotarpio y-2 pabaigoje reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertės pridėjus paslaugos teikėjo investicijas (į eksploataciją įvestas turtas) į ilgalaikį materialų ir nematerialų reguliuojamoje veikloje naudojamą turtą metais y-1 ir atėmus paslaugos teikėjo reguliuojamoje veikloje naudojamo turto nusidėvėjimo kaštus metais y-1 ir paslaugos teikėjo nurašytą ir parduotą reguliuojamoje veikloje naudotą turtą, y-1. Atsižvelgiant į tai, nustatant antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 m. turi būti vertinama reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertė 2020 m. pab. Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad energetikos įmonės, kurios verčiasi veikla, kurios kainos yra reguliuojamos, numatomas investicijas turi derinti su Taryba. Jeigu šios energetikos įmonių investicijos nėra suderintos su Taryba, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms peržiūrėti. Atsižvelgiant į tai, kad 2021 m. investicijų į KHAE Bendrovė nėra pateikusi Tarybai derinti, bei vadovaujantis Metodikos 19.2 papunkčio nuostatomis, per 2021 m. planuojamos įgyvendinti investicijos ir jų nusidėvėjimas nėra vertinamas nustatant antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 m.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovė 2020 m. rugsėjo 8 d. raštu Nr. SD-377 pateikė derinti 2020 m. investicijas. Šios investicijos yra įtraukiamos nustatant reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertė 2020 m. pab., taip pat įvertinamos ir nusidėvėjimo sąnaudos. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovei teikiant reguliuojamosios veiklos ataskaitas už 2020 m. antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskiriamos

⁷ <https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/licencijos%20ir%20leidimai/wacc-skaiciavimo-duomenys.aspx>

nusidėvėjimo sąnaudos ir reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertė 2020 m. pab., turi būti koreguojama atitinkamai pagal Tarybos atskiru nutarimu suderintas reguliuojamai paslaugai priskirtinas investicijų vertes.

Elektros skyrius siūlo 2021 metams KHAE priskirti (*konfidenciali informacija*) tūkst. EUR ekonomiškai pagrįstų (būtinų) metinių operacinių kaštų (toliau – OPEX), kurių detalus įvertinimas ir paskirstymas pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. KHAE OPEX 2021 metams detalizavimas, tūkst. EUR

KHAE OPEX		2017 m. faktas 900 MW	2018 m. nustatyta 900 MW	2019 m. nustatyta 900 MW	2020 m. nustatyta 900 MW	2021 m. siūloma nustatyti	
						Bendrovės teikimas	Skyriaus teikimas
						900 MW	900 MW
1.	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	<i>(konfidenciali informacija)</i>					
2.	Elektrinių valdymo ir optimizavimo paslauga						
3.	Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos						
4.	Komunalinės paslaugos						
5.	Telekomunikacijų ir IT paslaugos						
6.	Mažaverčių atsargų sąnaudos						
7.	Nuoma						
8.	Transportas						
9.	Kitos sąnaudos						
10.	Aprašo* 30.6 papunktyje nustatytos sąnaudos						
11.	Iš viso:						

*Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašas, patvirtintas Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

Atkreiptinas dėmesys, kad įvertinęs Bendrovės Raštu III pateiktą informaciją, Elektros skyrius atliko KHAE OPEX 2021 metams prognozuojamų sąnaudų koregavimą, t. y. vadovaujantis Aprašo 30.6.4 papunkčiu, komandiruočių, personalo mokymo, reprezentacijos, reklamos, viešųjų ryšių, rinkodaros, komunikacijų tyrimų, nuotolinių kanalų populiarinimo, įvairių monitoringų sąnaudos, yra ribojamos 0,85 proc. nuo KHAE veiklos sąnaudų, nurodytų Aprašo 18.7–18.13 papunkčiuose. Atsižvelgiant į tai, KHAE OPEX priskiriamos Aprašo 30.6 papunktyje nurodytos leistinos sąnaudos 2021 m. sudaro (*konfidenciali informacija*) tūkst. EUR⁸.

Taip pat pažymėtina, jog dėl Rašte III nurodytų priežasčių Bendrovė nėra pateikusi auditoriaus patikrintų Bendrovės reguliuojamosios veiklos ataskaitų už 2019 m., todėl Elektros skyrius, nustatydamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams nevertina 2019 m. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžio, palyginti su nustatyta investicijų grąža. Atsižvelgiant į tai, Elektros skyrius, siūlo 2019 m. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydį, palyginti su nustatyta investicijų grąža, įvertinti nustatant Bendrovės antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainų viršutinę ribą 2022 metams.

⁸ (*konfidenciali informacija*).

Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikos 26.2.2 papunktyje numatyta, kad reguliuojamos paslaugos kaina nustatoma įvertinus užtikrinamos valandinės galios apimtį per ataskaitinį laikotarpį (kalendorinius metus), kuri lygi 8760 val. Taip pat, vadovaujantis Metodikos 26.1¹ formule, Bendrovei įvertina pusė antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos investicijų grąžos 2021 metams.

Iš viso Bendrovė 2021 m. Elektros skyriaus teikimu už 390 MW/h antrinio avarinio galios rezervo teikimą turėtų gauti (*konfidenciali informacija*) tūkst. EUR pajamų. Tokiu būdu teikiamos paslaugos 2021 m. kainos viršutinė riba būtų (*konfidenciali informacija*) EUR/MW/h. Skaičiavimas ir palyginimas su 2018–2021 m. antrinio galios rezervo kainomis pateikiamas 3 lentelėje, o grafinis palyginimas – 1 paveiksle.

3 lentelė. KHAE antrinio avarinio galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2021 metams nustatymas, tūkst. EUR

KHAE finansiniai rodikliai		2018 m. nustatyta	2019 m. nustatyta	2020 m. nustatyta	2021 m. siūloma nustatyti ⁹	
					Bendrovės teikimas	Skyriaus teikimas
					900 MW	
1.	Sąlyginai pastoviosios sąnaudos	12 704	12 751	13 129	(<i>konfidenciali informacija</i>)	(<i>konfidenciali informacija</i>)
Iš jų KHAE antrinio galio rezervui 2021 m.					450 MW/ 900MW	400 MW/ 900MW
2.	Antrinio rezervo kiekis, MW	400	400	400	390	390
3.	Iš viso antrinio galios rezervo sąlyginai pastoviosios sąnaudos	5 646	5 667	5 835	(<i>konfidenciali informacija</i>)	(<i>konfidenciali informacija</i>) ¹⁰
3.1.	<i>Iš to sk. Agregato Nr.2 su hidr. turbinos kapitalinio remonto nusidėvėjimo sąnaudos ir investicijų grąža (2,4 proc.)¹¹</i>	-	-	-	(<i>konfidenciali informacija</i>)	(<i>konfidenciali informacija</i>)
4.	Ankstesnių laikotarpių koregavimai	289	-603	-543	(<i>konfidenciali informacija</i>)	(<i>konfidenciali informacija</i>)
5.	Iš viso antrinio galios rezervo teikimo paslaugos pajamų poreikis (3. + 4.)	5 935	5 064	5 292	(<i>konfidenciali informacija</i>)	(<i>konfidenciali informacija</i>)
6.	Antrinio rezervo kaina, EUR/MW/h (5. / 2. / 8760 h *1000)	1,69	1,45	1,51	(<i>konfidenciali informacija</i>)	(<i>konfidenciali informacija</i>)

(*konfidenciali informacija*)

1 pav. KHAE antrinio avarinio galios rezervo užtikrinimo paslaugos poreikio ir kainos dinamika 2013–2021 m.

Elektros skyriaus apskaičiuota 2021 m. KHAE antrinio avarinio galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba (*konfidenciali informacija*) Eur/MW/h, kuri yra (*konfidenciali*

⁹ Galimi netikslumai dėl apvalinimo.

¹⁰ (*konfidenciali informacija*).

¹¹ Atsižvelgiant į Elektros skyriaus 2020 m. spalio 2 d. pažymoje Nr. O5E-798 „Dėl AB „Ignitis gamyba“ investicijų projekto „Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės ir hidroagregato kapitalinis remontas“ derinimo“ nurodytą šios investicijos priskyrimo reguliuojamai paslaugai procentą.

informacija) Eur/MW/h arba (konfidenciali informacija) proc. (konfidenciali informacija) palyginus su 2020 m.

2.2. Tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymas

Pažymėtina, jog Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, siekdama dviejų tipų tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugų aukcioną keisti vienu aukcionu ir taip didinti tretinio aktyviosios galios rezervo aukciono efektyvumą, skatinti konkurenciją tarp aukciono dalyvių bei kurti prielaidas taupyti lėšas, skirtas tretinio galios rezervo paslaugos teikimui, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. 1-289 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 1-116 „Dėl Elektros tinklų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ šiuo aspektu patvirtino Elektros tinklų naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116 „Dėl Elektros tinklų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), pakeitimus.

Taisyklių 33^{1.4} papunktyje reglamentuota, jog tretinio aktyviosios galios rezervo aukcione pasiūlymus teikia visi elektros energijos gamintojai, kurių bent vieno elektros energijos gamybos įrenginio įrengtoji vienetinė aktyvioji galia yra 20 MW ir daugiau ir kurių elektros energijos gamybos įrenginiai atitinka perdavimo sistemos operatoriaus tretinio aktyviosios galios rezervų aukciono reglamente nustatytus kvalifikacinius ir techninius reikalavimus, išskyrus gamintojus, kurių įrenginiuose gaminama elektros energija pirmos (I) aprūpinimo elektra patikimumo kategorijos vartojimui užtikrinti arba elektros energijos gamybos procesas elektros energijos gamybos įrenginiuose negali būti atskirtas nuo kitų su elektros energijos gamyba nesusijusių gamybinių ir (ar) technologinių, ir (ar) šilumos gamybos procesų, taip pat gamintojus, kurie perdavimo sistemos operatoriui teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais pateikė pranešimą apie planuojamą elektros energijos įrenginio laikiną eksploatavimo sustabdymą (tokio laikino eksploatavimo sustabdymo laikotarpiu) arba visišką eksploatavimo nutraukimą. Be kita ko, Taisyklių 33^{1.4} papunktyje numatyta, jog pasiūlymus tretinio aktyviosios galios rezervo aukcione elektros energijos gamintojai privalo teikti kiekvienu aukščiau nurodytus reikalavimus atitinkančiu elektros energijos gamybos įrenginiu, kuriam netaikoma nė viena iš nurodytų išimčių.

LITGRID AB 2020 m. rugsėjo 14 d. viešai paskelbė¹² 2021 m. tretinio aktyviosios galios rezervo apimties skaičiavimus, kurie parengti vadovaujantis Aktyviosios galios rezervų apimčių nustatymo metodika, patvirtinta Bendrovės generalinio direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. 20IS-133 „Dėl Aktyviosios galios rezervų apimčių nustatymo metodikos patvirtinimo“. LITGRID, AB 2021 metams planuoja vidutiniškai užsakyti 527 MW/h tretinio avarinio galios rezervo. Bendrovė Raštu II pateikė įvykusio tretinio aktyviosios galios rezervo aukciono rezultatus ir pateikė preliminarią aukciono rezultatų suvestinę. Pažymėtina, kad 2021 m. tretinio aktyviosios galios rezervo paslauga, skirtą antrinio avarinio galios rezervo atstatymui (527 MW per val.), užtikrins AB „Orlen Lietuva“ (TG2) (45 MW) ir Bendrovės 7 ir 8 blokai, tačiau atsižvelgiant į šios pažymos Bendrojoje dalyje vardintas aplinkybes Bendrovei, AB „ORLEN Lietuva, AB „Panevėžio energija“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinei nustatomos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2021 metams.

Vadovaujantis Metodikos 21 punktu, kuriame numatyta, jog asmeniui, kuriam pagal Metodikos reikalavimus privaloma rengti reguliavimo apskaitos sistemą arba kuris apskaitos sistemą

¹² <https://www.litgrid.eu/index.php/naujienos/naujienos/aktyviosios-galios-rezervu-apimciu-nustatymas-2021-m/31225>

yra parengęs Metodikos 24 punkte nurodytu atveju, tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainos viršutinė riba nustatoma mažiausių sąnaudų principu, įvertinus pigiausius asmens elektros energijos gamybos įrenginius, kuriems teisės aktais nustatytas privalomas dalyvavimas tretinio aktyviosios galios rezervų aukcione. Jeigu asmuo tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugą teikia dviem ir daugiau įrenginių, tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainos viršutinės ribos atskirai kiekvienam pigiausiam asmens elektros energijos gamybos įrenginiui nustatomos mažiausių sąnaudų principu, įvertinus visus asmens elektros energijos gamybos įrenginius, kuriems teisės aktais numatytas privalomas dalyvavimas tretinio aktyviosios galios rezervų aukcione.

Elektros skyrius, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta aukščiau, nustatydamas Bendrovei 2021 metams tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainą, įvertina visų Bendrovės padalinių prognozuojamas sąnaudas bei nustato visų blokų viršutines kainų ribas.

Taip pat pažymėtina, jog Elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 4 punkte reglamentuota, jog viena iš viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje – elektros energetikos sistemos rezervų užtikrinimas nustatytose elektrinėse, kurių veikla būtina valstybės energetiniam saugumui užtikrinti. Pažymėtina, jog Vyriausybės nutarimas dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 7.4 papunktyje nurodytos paslaugos nustatymo 2021 m. nėra priimtas. Atsižvelgdama į tai, bei įvertinusi Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. O3-279 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, 29 punkte nurodytus bei gautus dokumentus ir kitą turimą informaciją, Taryba 2021 metams tvirtindama VIAP kainas ir biudžetą šiai VIAP lėšų poreikio nenustatė.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta aukščiau, į Raštą III, Bendrovės 2020 m. lapkričio 10 d. raštu reg. Nr. R1-15730, 2020 m. lapkričio 10 d. raštu reg. Nr. R1-15732 teiktus papildomus paaiškinimus, Elektros skyrius įvertino Bendrovės pateiktą informaciją apie 2021 metams prognozuotas Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų bei KCB sąnaudas ir Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudas, kurios priskirtinos ir būtinos 7 ir 8 bloko bei KCB veiklai.

Pažymėtina, kad Energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 12 punkte, Elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 5 punkte yra įtvirtinta pareiga Tarybai kontroliuoti, kad būtų veiksmingai atskirtos veiklos rūšys elektros energetikos sektoriuje, užtikrinant elektros energijos perdavimo ir skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir siekiant išvengti šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo. Nurodytu teisiniu reglamentavimu yra nustatyta, jog į reguliuojamos veiklos sąnaudas, atitinkamai ir į kainas vartotojams, įtraukiamos tik tos sąnaudos, kurios yra būtinos konkrečiai reguliuojamai veiklai vykdyti ir yra draudžiama nereguliuojamos veiklos sąnaudas dengti reguliuojamos veiklos pajamomis.

Taip pat pažymėtina, kad kiekvienais metais Bendrovės elektros energijos gamybos veiklai naudojamo bendrastotinio turto veiklos, nusidėvėjimo ir kitų netiesioginių sąnaudų proporcinis priskyrimo principas pagal kiekvieno iš Lietuvos elektrinės gamybos įrenginių galią Bendrovei taikomas nuosekliai. Toks Tarybos pritaikytas proporcinis sąnaudų skaičiavimas užtikrina, kad vartotojai sumokėtų tik už tą gamybos įrenginio išlaikymą, kuris priskiriamas reguliuojamai veiklai ir naudojamas tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos teikimui, t. y. nepriskiriant Lietuvos elektrinės kitų gamybos įrenginių sąnaudų, kurie neteiks perdavimo sistemos operatoriaus planuojamo užsakyti tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos.

Elektros skyriaus siūlomas Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudų dalies priskyrimas pagal blokus pateikiamas 4 lentelėje.

4 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudų dalies priskyrimas pagal blokus

Elektros gamybos įrenginys	Įrenginio galia MW	Bendrastotinio turto ir sąnaudų santykinė dalis, priskiriama elektros gamybos įrenginiui, %
7 blokas	300	28,436%
8 blokas	300	28,436%
KCB	455	43,128%
Iš viso	1055	100,00%

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudų dalies priskyrimas pagal blokus pateikiamas 5 lentelėje.

5 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudų dalies priskyrimas pagal blokus 2021 m., tūkst. EUR

Lietuvos elektrinės pastoviosios sąnaudos, tūkst. EUR	Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos	Šilumos gamybos pajėgumų dalis, priskiriamai elektros gamybai	Iš viso	Priskiriama 7 blokui	Priskiriama 8 blokui	Priskiriama KCB
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	<i>(konfidenciali informacija)</i>					
Elektrinių valdymo ir optimizavimo paslauga						
Verslo aptarnavimo paslaugos						
Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos						
Komunalinės paslaugos						
Telekomunikacijų ir IT paslaugos						
Komandiruotės						
Konsultacinės paslaugos						
Personalo vystymas						
Mažaverčių atsargų sąnaudos						
Transportas						
Mokesčiai						
Draudimo sąnaudos						
Turto apsaugos sąnaudos						
Kitos sąnaudos						
Bendr. am.: darbo užmokesčio sąnaudos						
Bendr. adm.: telekomunikacijų ir IT paslaugos						
Bendr. adm.: kitos sąnaudos						
Nusidėvėjimas ir amortizacija						
Iš viso						

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko 2021 m. prognozuojamos sąnaudos pateikiamos 6 lentelėje.

6 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko 2021 m. prognozuojamos sąnaudos, tūkst. EUR.

Lietuvos elektrinės pastoviosios sąnaudos, tūkst. EUR	Tiesioginės 7 bloko sąnaudos	Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos priskiriamos 7 blokui	Iš viso (300 MW):	Iš to sk. tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai (222 MW/260 MW)
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Elektrinių valdymo ir optimizavimo paslauga	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Verslo aptarnavimo paslaugos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Elektros gamybos ir priežiūros sąnaudos (KCB eksploatacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Komunalinės paslaugos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Telekomunikacijų ir IT paslaugos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Komandiruotės	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Konsultacinės paslaugos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Personalo vystymas	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Mažaverčių atsargų sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Transportas	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Mokesčiai	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Draudimo sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Turto apsaugos sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Kitos sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Bendr. adm.: darbo užmokesčio sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Bendr. adm.: telekomunikacijų ir IT paslaugos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Bendr. adm.: kitos sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)

Nusidėvėjimas ir amortizacija	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Iš viso	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>

Elektros skyriaus teikimu Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko 2021 metams prognozuojamos sąnaudos sudaro *(konfidenciali informacija)* tūkst. Eur, **iš jų *(konfidenciali informacija)* tūkst. Eur priskiriama tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai 2021 m. teikti.**

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 8 bloko 2021 m. prognozuojamos sąnaudos pateikiamos 7 lentelėje.

7 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 8 bloko 2021 m. prognozuojamos sąnaudos, tūkst. EUR.

Lietuvos elektrinės pastoviosios sąnaudos, tūkst. EUR	Tiesioginės 8 bloko sąnaudos	Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos priskiriamos 8 blokui	Iš viso (300 MW):
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Elektrinių valdymo ir optimizavimo paslauga	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Verslo aptarnavimo paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Elektros gamybos ir priežiūros sąnaudos (KCB eksploatacija)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Komunalinės paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Telekomunikacijų ir IT paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Komandiruotės	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Konsultacinės paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Personalo vystymas	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Mažaverčių atsargų sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Transportas	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Mokesčiai	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Draudimo sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Turto apsaugos sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Kitos sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>

Bendr. adm.: darbo užmokesčio sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Bendr. adm.: telekomunikacijų ir IT paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Bendr. adm.: kitos sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Nusidėvėjimas ir amortizacija	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Iš viso	<i>(Konfidenciali informacija)</i>	<i>(Konfidenciali informacija)</i>	<i>(Konfidenciali informacija)</i>

Elektros skyriaus teikimu Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 8 bloko 2021 metams prognozuojamos sąnaudos sudaro ***(konfidenciali informacija)*** tūkst. Eur.

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB 2021 m. prognozuojamos sąnaudos pateikiamos 8 lentelėje.

8 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB 2021 m. prognozuojamos sąnaudos, tūkst. EUR.

Lietuvos elektrinės pastoviosios sąnaudos, tūkst. EUR	Tiesioginės KCB sąnaudos	Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos priskiriamos KCB	Iš viso (455 MW):
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Elektrinių valdymo ir optimizavimo paslauga	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Verslo aptarnavimo paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Elektros gamybos ir priežiūros sąnaudos (KCB eksploatacija)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Komunalinės paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Telekomunikacijų ir IT paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Komandiruotės	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Konsultacinės paslaugos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Personalo vystymas	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Mažaverčių atsargų sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Transportas	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Mokesčiai	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Draudimo sąnaudos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>

Turto apsaugos sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Kitos sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Bendr. adm.: darbo užmokesčio sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Bendr. adm.: telekomunikacijų ir IT paslaugos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Bendr. adm.: kitos sąnaudos	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)
Iš viso	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)

Elektros skyriaus teikimu Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB 2021 metams prognozuojamos sąnaudos sudaro **(konfidenciali informacija) tūkst. Eur.**

Vadovaujantis Metodikos 20 punktu, Investicijų grąžos metodika ir viešai skelbiamais¹³ elektros energetikos sektoriaus duomenimis investicijų grąžos normai (WACC) skaičiuoti, Bendrovei apskaičiuota protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma lygi 3,50 proc. Remiantis Metodikos 18 punktu, Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų bei KCB leistina investicijų grąža apskaičiuojama, kaip reguliuojamos turto vertės ir investicijų grąžos normos sandauga. Skaiciavimas pateikiamas 9–11 lentelėse.

Taip pat pažymėtina, kad Bendrovė Raštu IV prašė Tarybos nustatant Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų bei KCB sąnaudas įvertinti per 2021 m. planuojamas įgyvendinti investicijas ir jų nusidėvėjimo sąnaudas. Elektros skyrius, nustatydamas reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertę, vadovaujasi Metodikos 19.2 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertė metais y lygi prie y-2 ataskaitinio laikotarpio pabaigoje reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertės pridėjus paslaugos teikėjo investicijas (į eksploataciją įvestas turtas) ir ilgalaikį materialų ir nematerialų reguliuojamoje veikloje naudojamą turtą metais y-1 atėmus paslaugos teikėjo reguliuojamoje veikloje naudojamo turto nusidėvėjimo kaštus metais y-1 ir paslaugos teikėjo nurašytą ir parduotą reguliuojamoje veikloje naudotą turtą, y-1. Atsižvelgiant į tai, nustatant Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų bei KCB tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribas 2021 m. turi būti vertinama reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertė 2020 m. pab. Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad energetikos įmonės, kurios verčiasi veikla, kurios kainos yra reguliuojamos, numatomas investicijas turi derinti su Taryba. Jeigu šios energetikos įmonių investicijos nėra suderintos su Taryba, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms peržiūrėti. Atsižvelgiant į tai, kad 2021 m. investicijų į Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokus bei KCB Bendrovė nėra pateikusi Tarybai derinti, bei vadovaujantis minėtomis Metodikos 19.2 papunkčiu, per 2021 m. planuojamos įgyvendinti investicijos ir jų nusidėvėjimas nėra vertinamas nustatant 7 ir 8 blokus bei KCB tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribas 2021 m.

¹³ <https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/licencijos%20ir%20leidimai/wacc-skaiciavimo-duomenys.aspx>

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovė 2020 m. rugsėjo 8 d. raštu Nr. SD-377 pateikė derinti 2020 m. investicijas. Šios investicijos yra įtraukiamos nustatant reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertę 2020 m. pab., taip pat įvertinamos ir nusidėvėjimo sąnaudos. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovei teikiant reguliuojamosios veiklos ataskaitas už 2020 m. tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskiriamos nusidėvėjimo sąnaudos ir reguliuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto vertę 2020 m. pab., turi būti koreguojama atitinkamai pagal Tarybos atskiru nutarimu suderintas reguliuojamai paslaugai priskirtinas investicijų vertes.

9 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko investicijų grąžos skaičiavimas 2021 m.

		Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos	Šilumos gamybos pajėgumų daliai, priskiriami elektros gamybai	Iš jų priskiriama 7 blokui	Tiesiogiai priskirtas 7 bloko turtas	Iš viso	Iš to sk. tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai (222 MW/ 260 MW)
1.	Likutinė ilgalaikio turto vertė, tūkst. EUR, ataskaitinio laikotarpio y-1 gruodžio 31 d.	<i>(konfidenciali informacija)</i>					
2.	Investicijų grąžos norma, proc.	3,50					
3.	Investicijų grąža, tūkst. EUR	<i>(konfidenciali informacija)</i>					

10 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 8 bloko investicijų grąžos skaičiavimas 2021 m.

		Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos	Šilumos gamybos pajėgumų daliai, priskiriami elektros gamybai	Iš jų priskiriama 8 blokui	Tiesiogiai priskirtas 8 bloko turtas	Iš viso
1.	Likutinė ilgalaikio turto vertė, tūkst. EUR, ataskaitinio laikotarpio y-1 gruodžio 31 d.	<i>(konfidenciali informacija)</i>				
2.	Investicijų grąžos norma, proc.	3,50				
3.	Investicijų grąža, tūkst. EUR	<i>(konfidenciali informacija)</i>				

11 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB investicijų grąžos skaičiavimas 2021 m.

		Lietuvos elektrinės bendrastotinių įrenginių ir veiklų sąnaudos	Šilumos gamybos pajėgumų daliai, priskiriami elektros gamybai	Iš jų priskiriama KCB	Tiesiogiai priskirtas KCB turtas	Iš viso
--	--	---	---	-----------------------	----------------------------------	---------

1.	Likutinė ilgalaikio turto vertė, tūkst. Eur, ataskaitinio laikotarpio y-1 gruodžio 31 d.	(konfidenciali informacija)
2.	Investicijų grąžos norma, proc.	3,50
3.	Investicijų grąža, tūkst. Eur	(konfidenciali informacija)

Apskaičiuota 2021 m. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko investicijų grąža priskirtina tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai nuo (konfidenciali informacija) tūkst. Eur reguliuojamo turto vertės 2020 m. gruodžio 31 d. sudaro (konfidenciali informacija) tūkst. Eur, 8 bloko nuo (konfidenciali informacija) tūkst. Eur reguliuojamo turto vertės 2020 m. gruodžio 31 d. sudaro (konfidenciali informacija) tūkst. Eur, o KCB nuo (konfidenciali informacija) tūkst. Eur reguliuojamo turto vertės 2020 m. gruodžio 31 d. sudaro (konfidenciali informacija) tūkst. Eur.

Atsižvelgiant į konkrečių teisės aktų reikalavimus¹⁴, Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės gamybos įrenginiams 2021 m. numatyti privalomi atlikti bandymai, kurių neatlikus gamybos įrenginiai negalės būti eksploatuojami, t. y. negalės teikti perdavimo sistemos operatoriui reikalingos tretinio galios rezervo paslaugos, todėl Elektros skyrius siūlo įvertinti Bendrovės papildomų pajamų poreikį bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti.

Detalus Bendrovės papildomų pajamų poreikio bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti skaičiavimas pateikiamas 13 lentelėje. Skaičiavimams naudojamos Tarybos nustatytos gamtinių dujų kainos bei kiti duomenys:

1. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinė 7, 8 blokams ir KCB taikoma gamtinių dujų pirkimo kainą 2021 m., apskaičiuota įvertinus gamtinių dujų kainas Gaspool gamtinių dujų biržoje 2021 m. (naudoti 2020 m. lapkričio 13 d. duomenys) ir Bendrovės 2020 m. lapkričio 13 d. raštu reg. Nr. R1-15918 ir 2020 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. R1-15925 pateiktą gamtinių dujų pirkimo-pardavimo sutartį ir Bendrovės 2021 metais prognozuojamo gamtinių dujų kiekio poreikį kiekvienam 2021 m. mėnesiui, – 15,33 Eur/MWh (žr. 12 lentelę).

2. Tarybos 2020 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. O3E-456 „Dėl akcinės bendrovės „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų 2021 metams tvirtinimo“ nustatyta:

2.1. gamtinių dujų perdavimo kaina 55,55 Eur/(MWh/paraš/metus) už AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo vartojimo pajėgumus;

2.2. gamtinių dujų perdavimo kaina už gamtinių dujų kiekį 0,86 Eur/MWh.

12 lentelė. Vidutinės svertinės metinės gamtinių dujų pirkimo kainos (Eur/MWh) 2021 m. skaičiavimas

Laikotarpis	Gaspool ateities sandorių kaina, Eur/MWh	Marža*	Gamtinių dujų pirkimo kaina, Eur/MWh	Gamtinių dujų poreikis, MWh
Sausis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208
Vasaris	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208

¹⁴ Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 „Dėl Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“, 69 punktą, Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „Dėl Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normų ir Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Kovas	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208
Balandis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208
Gegužė	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208
Birželis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208
Liepa	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	115 148
Rugpjūtis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	27541
Rugsėjis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	22 08
Spalis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	24 696
Lapkritis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	2 208
Gruodis	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	(konfidenciali informacija)	17 835
Vidutinė svartinė metinė gamtinių dujų pirkimo kaina, Eur/MWh			15,33	

*Pagal Bendrovės sudarytos gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutarties specialiosios dalies Nr. PSUT-2020/27 nuostatas.

2021 m. Bendrovės gamtinių dujų kiekis (MWh) ir vartojimo pajėgumai (MWh/paraž/metus) bandymų ir infrastruktūros palaikymui įvertinami pagal Bendrovės Raštu III pateiktą informaciją.

Taip pat prognozuojamos 2021 m. gautinos pajamos pardavus bandymų metu pagamintą elektros energiją ir prognozuojamos elektros energijos sąnaudos savoms reikmėms, kurios pateikiamos 12 lentelėje. Elektros skyrius skaičiavimuose naudojo:

1. Tarybos 2020 m. spalio 15 d. nutarimu Nr. O3E-971 „Dėl prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos 2021 metams nustatymo“ nustatytą elektros energijos rinkos kainą 2021 metams lygią 4,083 ct/kWh.

2. Tarybos 2020 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. O3E-924 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2021 metams koregavimo“ nustatyta perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams lygią 0,721 ct/kWh.

3. Tarybos 2020 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. O3E-996 „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos 2021 metams nustatymo“ nustatyta sisteminių paslaugų kainą 2021 metams lygią 0,762 ct/kWh.

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų bei KCB 2021 metams papildomų pajamų poreikis bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti, taip pat įvertinus, taikant proporcingumo principą ir atitinkamiems blokams priskiriant dalį bendrastotiniuose ir šilumos gamybos įrenginiuose patiriamų sąnaudų dalį, pateikiamas 13 lentelėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštų skaičiavimas pateikiamas 14 lentelėje.

Taisyklių 53¹.2 papunktyje reglamentuotas laikas nuo asmens valdomų elektros energijos gamybos įrenginių paleidimo iš šaltos būklės iki jų veikimo galia, reikalinga nustatyta apimtimi teikti elektros energetikos sistemos rezervo paslaugą ir gaminti elektros energiją tiekimo saugumui užtikrinti – ne ilgiau kaip 12 valandų. Bendrovė Rašte pažymėjo, jog Lietuvos elektrinės 7-8 blokai per 12 val. aktyvavimo laikotarpį gali pasiekti tik nepilną galią, t. y. 260 MW, t. y. atleidimo į tinklą galią. Elektros skyrius, įvertinęs Bendrovės pastabą, skaičiavimus atliko vertindamas, jog Lietuvos

elektrinės 7 bei 8 blokai teiktų tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugą 260 MW apimtimi, o KCB 371 MW apimtimi.

13 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų bei KCB 2021 metams papildomų pajamų poreikis bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti, tūkst. Eur

		7 blokas (300 MW)	8 blokas (300 MW)	KCB (455 MW)
Reagentų ir Biokuro sąnaudos				
1	Reagentai ir pagalb. medžiagos	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
2	Biokuro sąnaudos infrastruktūros palaikymui	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Gamtinių dujų sąnaudos				
3	Gamtinių dujų rinkos kaina Eur/MWh	15,33	15,33	15,33
4	Gamtinių dujų perdavimo mokestis už kiekį, Eur/MWh	0,86	0,86	0,86
5	Dujų kaina Eur/MWh (3 + 4)	16,19	16,19	16,19
6	Dujos gamybai MWh	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
7	Išlaidos dujoms tūkst. Eur (5 * 6)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
8	Gamtinių dujų vartojimo pajėgumai, MWh/paraš/metus	10 906	10 906	19 794
9	Perdavimo mokestis už vartojimo pajėgumus, Eur/MWh/paraš/metus	55,55	55,55	55,55
10	Perdavimo mokestis už vartojimo pajėgumus, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
11	Perdavimo mokestis už užsakytus pajėgumus, Eur/MWh/paraš/metus	92,00	92,00	92,00
12	Trumpalaikių nepertraukiamų perdavimo pajėgumų mokestis, Eur/MWh/paraš	0,47	0,47	0,47
13	Perdavimo mokestis už užsakytus pajėgumus, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
14	Gamtinių dujų sąnaudos, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Elektros energijos sąnaudos ir pardavimo pajamos				
1	El. energijos savoms reikmėms kiekis, MWh	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
2	Komisijos nustatyta elektros energijos rinkos kaina, Eur/MWh	40,83	40,83	40,83
3	Komisijos nustatytas elektros energijos perdavimo tarifas ir sisteminių paslaugų kaina, Eur/MWh	14,83	14,83	14,83
4	El. energijos įsigijimo kaina, Eur/MWh	55,66	55,66	55,66
5	El. energijos sąnaudos savoms reikmėms, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
6	Pateikta į tinklą el. energijos, MWh	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
7	Elektros energijos pardavimo pajamos, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
8	Papildomų pajamų poreikis bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 blokui 2021 metams papildomų pajamų poreikis bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti sudarytų *(konfidenciali informacija)* tūkst. Eur, 8 blokui – *(konfidenciali informacija)* tūkst. Eur, KCB – *(konfidenciali informacija)* tūkst. Eur.

Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštų 2021 metams skaičiavimas

Vadovaujantis Taisyklių 33¹.6 papunkčiu, gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštai į sisteminių paslaugų kainą įtraukiami pagal tretinio aktyviosios galios rezervo aukcioną laimėjusių tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugų teikėjų šiai paslaugai teikti deklaruotus gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, nustatytus vadovaujantis Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjį kiekį tiekimo ir gamtinių dujų vartojimo pajėgumų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjį kiekį tiekimo ir gamtinių dujų vartojimo pajėgumų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Diversifikavimo tvarkos aprašas).

Diversifikavimo tvarkos aprašo 48.2 papunktyje numatyta, jog energijos gamintojų vartojimo pajėgumai nustatomi atsižvelgiant į energijos gamintojo įrenginių, kurie naudojami rezervinės galios užtikrinimo ir (ar) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugoms teikti, bendrą instaliuotą galią. Šis vartojimo pajėgumas negali sutapti su šilumos energijai gaminti reikalingu vartojimo pajėgumu (ar jo dubliuoti). Jeigu vieną iš rezervinės galios užtikrinimo ir (ar) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų energijos gamintojas teikia naudodamas daugiau negu vieną įrenginį, prijungtą toje pačioje gamtinių dujų pristatymo vietoje, vartojimo pajėgumai kiekvienai iš nurodytų rezervinės galios užtikrinimo ar izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų nustatomi atsižvelgiant į didesnės galios įrenginio instaliuotą galią, nevertinant bendros instaliuotos galios.

Elektros skyrius, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta aukščiau, įvertino Bendrovės Raštu pateiktą informaciją dėl 7 bloko bei KCB ir proporcingai jiems priskirtiną elektros energijos gamybai būtiną šilumos gamybos gamtinių dujų vartojimo pajėgumų dalį (MWh/parą/metus), taip pat skaičiavimuose naudojo Tarybos Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus (toliau – Dujų skyrius) prognozuojamą 2021 m. gamtinių dujų tiekimo saugumo dedamąją, kuri lygi 374,35 Eur/(MWh/parą/metus).

Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 blokui bei KCB 2021 metams gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštų 2021 metams skaičiavimas pateikiamas 13 lentelėje.

14 lentelė. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko 2021 metams gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštų 2021 metams skaičiavimas

	Rodikliai	2021 m. 7 blokas (300 MW)	2021 m. KCB (455 MW)
1	Gamtinių dujų vartojimo pajėgumai, MWh/parą/metus	21 811	19 795
2	Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos Eur/(MWh/parą/metus)	374,35	374,35
3	Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštai, tūkst. Eur (1 * 2/1000)	8 165	7 410
4	Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dalis tretinio aktyviosios galios rezervo kainoje Eur/MW/h (7 blokui - 3. / 520 MW /8760 h *1000) (KCB - 3. / 371 MW /8760 h *1000)	1,79	2,28

Bendrovės tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainų viršutinės ribos 2021 metams nustatymas pateikiamas 15 lentelėje.

Pažymėtina, jog Bendrovė nėra pateikusi auditoriaus patikrintų Bendrovės reguliuojamosios veiklos ataskaitų už 2019 m., todėl Elektros skyrius, nustatydamas tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams nevertina 2019 m. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžio, palyginti su nustatyta investicijų grąža. Atsižvelgiant į tai, Elektros skyrius, siūlo 2019 m. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydį, palyginti su nustatyta investicijų grąža, įvertinti nustatant Bendrovės tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainų viršutinę ribą 2022 metams.

15 lentelė. Tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainų viršutinės ribos 2021 metams nustatymas, tūkst. EUR¹⁵

	Rodikliai	2021 m.		
		7 blokas (222 MW/260 MW)	8 blokas	KCB
1.	OPEX, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
3.	Mokesčiai, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
4.	Bendros administracinės sąnaudos, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
5.	Papildomų pajamų poreikis bandymų ir infrastruktūros palaikymo sąnaudoms padengti (be gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštų), tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
6.	Investicijų grąža, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
7.	Užtikrinamo tretinio aktyviosios galios rezervo kiekis (MW/h)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
8.	Ankstesnių laikotarpių koregavimas, tūkst. Eur	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
9.	Pajamos už tretinį galios rezervą (1. + 2. + 3. + 4. + 5. + 6. + 8.)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
10.	Pastovioms sąnaudoms, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą padengti Eur/MW/h, kainos viršutinė riba (9. /7. / 8760 *1000)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštai				
1.	Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos kaštai, tūkst. Eur	8 165		7 410

¹⁵ Galimi apvalinimo netikslumai.

2.	Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dalis tretinio aktyviosios galios rezervo kainoje Eur/MW/h	1,79	2,28
----	---	-------------	-------------

Apskaičiuota 2021 m. tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainų viršutinė riba pastoviosioms sąnaudoms, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, padengti:

1. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 blokui – *(konfidenciali informacija)* ;
2. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 8 blokui – *(konfidenciali informacija)*;
3. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB – *(konfidenciali informacija)*.

Palyginus su 2020 m. nustatyta tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos pokytis sąlygotas:

1. Prognozuojamos 2021 metams gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos – 374,35 Eur/(MWh/parą/metus) – mažėjimo, kuri, remiantis Tinklų taisyklių 33¹.6 papunkčiu, įtraukiama į tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainas;

2. *(konfidenciali informacija)*;
3. *(konfidenciali informacija)*.

UAB Kauno termofikacijos elektrinės, AB „Panevėžio energija“, AB „ORLEN Lietuva“ tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymas

Vadovaujantis Metodikos 22 punktu, asmeniui, kuriam pagal Metodikos reikalavimus neprivaloma rengti reguliavimo apskaitos sistemos, tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainos viršutinė riba pirmaisiais metais nustatoma atsižvelgiant į asmens teikiamos tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainą pagal paskutinio iki kainų nustatymo įvykusio perdavimo sistemos operatoriaus organizuoto tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos aukciono rezultatus ir koreguojant 5 proc. verte. Vadovaujantis Metodikos 23 punktu visais kitais metais, einančiais po pirmųjų metų, kuriems tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba buvo nustatyta pagal Metodikos 22 punktą, tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba nustatoma – Tarybos praėjusiais metais Asmeniui nustatytą kainos viršutinę ribą pakoreguojant Finansų ministerijos prognozuojamos metinės infliacijos dydžiu ir efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc.

Elektros skyrius, atsižvelgdamas į Nutarimo 4.2, 4.3 bei 4.4 papunkčius bei, į Metodikos 23 punktą, tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos kainą ūkio subjektams AB „ORLEN Lietuva“, AB „Panevėžio energija“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė 2021 metams nustato šių gamintojų 2020 metų tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutines ribas pakoreguojant Finansų ministerijos prognozuojamos metinės infliacijos dydžiu ir efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc. (žr. 16 lentelę). 2021 metų infliacijos koeficientui (*IK*₂₀₂₁) apskaičiuoti naudojama naujausia informacija, pateikta Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje (atnaujinta 2020 m. rugsėjo 14 d.)¹⁶. Prognozuojamas vidutinis metinis vartotojų kainų indeksas 2021 m. lygus 1,8 proc.

¹⁶ <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>

16 lentelė. Tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainų viršutinės ribos 2021 metams nustatymas

Tretinis aktyviosios galios rezervas		UAB Kauno termofikacijos elektrinė	AB „Panevėžio energija“	AB „Orlen Lietuva“
		1	2	3
1.	2020 m. kaina, EUR/MW/h	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>
2.	IK ₂₀₂₁	1,008 (1,8-1)/100+1=1,008		
3.	2021 m. kaina, EUR/MW/h (1.*2.)	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>	<i>(konfidenciali informacija)</i>

2.4. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo

Vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 1¹ dalimi, gamintojų, kurie teikia šias sistemines paslaugas – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo – kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai perdavimo sistemos operatorius gauna pasiūlymą teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas tik iš vieno gamintojo ar kelių gamintojų, kurie yra susiję asmenys, arba kai elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti yra reikalingi visų gamintojų, galinčių teikti tretinį aktyviosios galios rezervą ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas, elektros energijos generavimo pajėgumai, ir atvejį, nurodytą Elektros energetikos įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, kai perdavimo sistemos operatorius informuoja gamintoją ir Tarybą, kad gamintojas su perdavimo sistemos operatoriaus nurodytu elektros energijos gamybos įrenginiu turi teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas.

Vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 1¹ dalimi izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo kainos įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo. Atitinkamai, Taryba izoliuoto elektros energetikos sistemos ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo darbo sąnaudas patvirtins iki 2020 m. lapkričio 30 d.

3. Baigiamosios nuostatos

Elektros skyrius siūlo Tarybai:

1. Nustatyti Bendrovės elektros energijos rezervinės galios užtikrinimo paslaugų kainų viršutinės ribas 2021 metams (be PVM):

1.1. Bendrovės padalinio Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos (ne didesnės negu 390 MW) kainos viršutinė riba – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h;

1.2. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos (ne didesnės negu 222 MW) kainos viršutinė riba pastoviosioms sąnaudoms,

atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, padengti – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h;

1.3. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 8 bloko tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos (ne didesnės negu 260 MW) kainos viršutinė riba pastoviosioms sąnaudoms, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, padengti – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h;

1.4. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos (ne didesnės negu 371 MW) kainos viršutinė riba pastoviosioms sąnaudoms, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, padengti – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h;

1.5. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės 7 bloko ir 8 bloko tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos (ne didesnės negu 260 MW) kainos viršutinė riba gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos sąnaudoms padengti – 1,79 Eur/MW/h;

1.6. Bendrovės padalinio Lietuvos elektrinės KCB tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos (ne didesnės negu 371 MW) kainos viršutinė riba gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos sąnaudoms padengti – 2,28 Eur/MW/h.

2. Nustatyti tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugų kainų viršutines ribas 2021 metams (be PVM):

2.1. UAB Kauno termofikacijos elektrinė – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h;

2.2. AB „Panevėžio energija“ – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h;

2.3. AB „ORLEN Lietuva“ – *(konfidenciali informacija)* Eur/MW/h.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl AB „Ignitis gamyba“ elektros energijos rezervinės galios užtikrinimo paslaugų kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymo“ projektas, 2 lapai;

2. Nutarimo „Dėl UAB Kauno termofikacijos elektrinės tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2021 metams nustatymo“ projektas, 1 lapas;

3. Nutarimo „Dėl AB „ORLEN Lietuva“ elektrinės tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2021 metams nustatymo“ projektas, 1 lapas;

4. Nutarimo „Dėl AB „Panevėžio energija“ tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2021 metams nustatymo“ projektas, 1 lapas.

Elektros skyriaus patarėja

Lina Bartkienė

Į posėdį kviečiami:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovai.

2. AB „Ignitis gamyba“ atstovai.

3. UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ atstovai.

4. AB „Panevėžio energija“ atstovai.

5. AB „ORLEN Lietuva“ atstovai.

6. LITGRID AB atstovai.